

EDUSKUNNAN  
PANKKIVALIOKUNTA

Helsingissä

29 päivänä marraskuuta 1988

Lausunto n:o 4

## Lakivaliokunnalle

Lakivaliokunta on pyytänyt 11 päivänä loka-kuuta 1988 päivätyllä kirjeellään eduskunnan päätöksen mukaisesti pankkivaliokunnan lausuntoa hallituksen esityksestä n:o 96 laiksi vakuutusyhtiölain sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Asian johdosta pankkivaliokunnassa ovat olleet kuultavina hallitusneuvos Jorma Heikkilä ja ylitarkastaja Paula Holmén sosiaali- ja terveysministeriöstä, osastopäällikkö Markku Ruutu Suomen Säästöpankkiliitosta, osastopäällikkö Erkki Kontkanen Suomen Pankkiyhdistyksestä, jaostopäällikkö Jaakko Ketola Osuuspankkien Keskusliitosta, toimitusjohtaja Matti L. Aho, varatuomari Pekka Rantanen, toimitusjohtaja Bjarne Olofsson ja oikeustieteen kandidaatti Göran Lindholm Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton edustajina, puheenjohtaja Jarmo Leppiniemi Osakesäästäjien Keskusliitosta ja lakimies Jaakko Raulo Helsingin Arvopaperipörssistä.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan vakuutusyhtiölakia täydennettäväksi siten, että ulkomaalainen saa omistaa suomalaisen vakuutusyhtiön osakkeita tai takuuosuuksia enintään 40 prosenttia vakuutusyhtiön osake- tai takuupääomasta. Vakuutusyhtiön yhtiöjärjestykseen on lisättävä ulkomaalaisomistuksen salliva määräys, ja osakkeet tai takuuosuudet on varustettava ulkomaalaisomistuksen sallivalla merkinällä.

Ulkomaalaisten omistuksessa olevilla osakkeilla tai takuuosuuksilla saa äänestää yhtiökokouksessa yhteensä enintään 25 prosentilla siitä äänimäärästä, jolla yhtiökokouksessa läsnä olevat muut kuin ulkomaalaiset osakkaat voivat äänestää.

Euroopan yhteisön jäsenmaiden tavoitteena on pääomanliikkeiden täydellinen vapauttaminen yhteisön sisällä. Euroopan yhdentymiskehitykseen liittyen myös Suomessa on poistettu pääomanliikkeitä rajoittavia määräyksiä. Pankkivaliokunnassa onkin kiinnitetty huomiota siihen, onko ulkomaalaisten oikeutta omistaa suomalaisten vakuutusyhtiöiden osakkeita tarpeellista rajoittaa meneillään olevassa kehitysvaiheessa.

Valiokunta toteaa, että esitetyn lain tullessa voimaan osa sellaisten vakuutusyhtiöiden, joilla on myös ulkomaalaisia osakkaita, osakkeista todennäköisesti menettää jonkin verran arvoaan ja joidenkin arvo saattaa taas jonkin verran nousta.

Lakiehdotuksen voimaantulosäännöksen mukaan ulkomaalainen saa omistaa edelleen ne osakkeet, jotka hän lain voimaan tullessa omistaa. Jos hänet on merkitty osake- tai takuuosuusluetteloon ennen 30.6.1988 taikka jos hän ilmoittaa yhtiölle saantonsa ja esittää selvityksen ennen kyseistä päivämäärää saamastaan omistusoikeudesta, yhtiön on hänen vaatimuksestaan tehtävä osakkeeseen tai takuuosuuteen merkintä, että sen luovutus ulkomaalaiselle on sallittu. Vaatimus on esitettävä kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Hallituksen esitys vakuutusyhtiölain muuttamisesta annettiin eduskunnalle 1.7.1988. Saat-  
taa olla mahdollista, että jotkut ulkomaalaiset sijoittajat ovat ostaneet vakuutusyhtiön osakkeita heinäkuussa tietämättä esityksen antamisesta. Jotta nämä eivät joudu kohtuuttomaan asemaan ja mahdollisesti kärsi menetyksiä, valiokunta ehdottaa, että voimaantulosään-

nöksen päivämäärä 30.6.1988 muutetaan 15.7.1988:ksi.

Valiokunta ehdottaa, että voimaantulo- ja siirtymäsäännökseen lisätään uusi momentti, jonka mukaan sosiaali- ja terveysministeriö voi erityisestä syystä antaa ulkomaiselle vakuutusyhtiölle poikkeusluvan äänioikeuden käyttöä koskevasta rajoituksesta. Tämä mahdollistaa sen, että suomalaisen vakuutusyhtiön osakkaana oleva ulkomainen vakuutusyhtiö voi käyttää edelleen pitkäaikaiseen ja vakaana pysyneeseen omistussuhteeseen perustuvaa omistusosuuttaan vastaavaa äänivaltaa.

Edellä mainitun päivämäärän muutoksen huomioon ottaen valiokunta ehdottaa, että voimaantulo- ja siirtymäsäännökseen lisättävä uusi momentti kuuluisi seuraavasti:

”Sosiaali- ja terveysministeriö voi erityisestä syystä antaa poikkeusluvan 3 a luvun 2 §:n 2 momentin äänioikeuden käyttöä koskevasta rajoituksesta ulkomaiselle vakuutusyhtiölle, joka on ennen 15 päivää heinäkuuta 1988 merkitty

omistajana suomalaisen jälleenvakuutusosakeyhtiön osakeluetteloon. Poikkeusluvassa voidaan määrätä, että ulkomaalaisten omistuksessa olevien osakkeiden nojalla saadaan äänestää yhtiökokouksessa enintään puolella siitä äänimäärästä, jota muiden osakkeiden nojalla voidaan yhtiökokouksessa käyttää. Lisäksi voidaan määrätä, että ulkomaalaisten omistuksessa olevista osakkeista otetaan huomioon enintään puolet kokouksessa edustettujen muiden osakkeiden lukumäärästä, jos jälleenvakuutusosakeyhtiössä yhtiökokouksen päätöksen pätevyyden edellytyksenä on, että päätöstä ovat kannattaneet osakkeenomistajat, joilla on määräosa kokouksessa edustetuista osakkeista. Poikkeuslupaa on haettava kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.”

Pankkivaliokunta kunnioittaen ehdottaa,

*että lakivaliokunta ottaisi huomioon mitä tässä lausunnossa on sanottu.*

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Knuutila, varapuheenjohtaja Maijala, jäsenet Ant-

vuori (osittain), Björklund, Hautala, Ikkala, Karkinen ja Linnainmaa sekä varajäsenet Ajo ja Rauramo (osittain).